

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓

สาปี กุมาริกา สตุถุ อาคมนํ สตุทวา อาคโต กิร มยหํ ปิตา โสปี อาจริโย ปุณฺณจหนฺมฺโข
มหาโคตมพุทฺธโรติ ตุฏฺฐมานสา อีโต เม ตินฺนํ สํวจฺจรานํ มตฺถเก สฺวณฺณวณฺโณ สตุถา ทิฏฺฐบุพฺโพ
อิทานิสฺส สฺวณฺณวณฺณํ สริรํ ทฏฺฐํ มชฺชโรชฺชจ โอวาทธมฺมํ โสตุํ ลภิสฺสามีติ จินฺตลฺลิตฺติ ฯ ปิตา ปนฺสสา
ตฺนตฺสาลํ คจฺจนฺโต อาห อมมฺ พรสฺนตโก เม สภาโก อาโรปีโต ตสฺส วิทตฺติมตฺตํ อนฺนิฏฺฐิตํ ตํ
อชฺช นิฏฺฐาเปสฺสามิ สีมํ เม ตสฺรํ ฏฺฐิตฺวา อาหเรยยาสีติ ฯ สา จินฺตลฺลิตฺติ อหํ สตุถุ ธมฺมํ โสตุกามา
ปิตา จ มํ เอวมาห กิ นุ โข สตุถุ ธมฺมํ สฺวณฺณามิ อุตฺทาหุ ปิตุ ตสฺรํ ฏฺฐิตฺวา
หรามฺมิตฺติ ฯ อถสฺสา เอตทโหสิ ปิตา มํ ตสเร อนาหริยมาเน ไปเถยยปิ ปทฺเรยยปิ ตสฺมา ตสฺรํ
ฏฺฐิตฺวา ตสฺส ทตฺวา ปจฺจมา ธมฺมํ โสสฺสามีติ ปิฏฺฐเก นิสฺสีทิตฺวา ตสฺรํ ฏฺฐิตฺวา ฯ อพฺพิวาลิโนปิ
สตุถารํ ปริวิสิทฺวา ปตฺตํ คเหตุวา อนฺนโมทฺนตฺถาย อฏฺฐิสฺสุ ฯ สตุถา ยมฺหํ กุลธิตรํ นิสฺสาย
ติสฺโยชนมฺมคฺคํ อาคโต สา อชฺชขาปี โอกาสิ น ลภติ ตาย โอกาเส ลทฺเช อนฺนโมทฺนํ กริสฺสามีติ
ตฺถุหฺมิฏฺโถ นิสฺสีติ ฯ เอวํ ตฺถุหฺมิฏฺโถ ปน สตุถารํ สทฺเวเก โลเก โภจิ กิณฺจิจิ วตฺตํ น วิสฺหติ ฯ

ขบ.๖ เปสการธิตุ วตถุ น.๔๐-๔๑

(สำนวน พระมหานิมิตฺร ธรรมสารโร ป.๖.๙)

สาปปี กุมาริกา สตถุ อากมนํ สุตฺวา อาคโต กิร มยฺหํ ปิตา โสปี อัจริโย
ปฺนุณฺณจฺนทฺมฺโข มหาโคตมพฺพุตฺติ ตฺถุจฺจฺมานสา อีโต เม ตินฺนํ สํวจฺจฺรานํ มตฺถเก สุวณฺณวณฺณโณ
สตถา ทิฏฺฐปฺพุทฺโธ อิทานิสฺส สุวณฺณวณฺณํ สรีรํ ทฏฺฐํ มนฺุโรชฺชจฺจ โอวาทธมฺมํ โสตุํ ลภิสฺสามีติ
จินฺเตสิ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สา ๆ วิเสสน ของ กุมาริกา ๆ สยกตฺตา ใน
จินฺเตสิ ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก สตถุ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อากมนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ

กิร ศัพท์ อนุสฺสวณฺตถ ปิตา สยกตฺตา ใน อาคโต ๆ กิตบฺท กตฺตฺวาจก มยฺหํ
สามีสมฺพนฺธ ใน ปิตา

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โส ๆ วิเสสน ของ ปิตา ๆ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๆ
อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อัจริโย กิดี ปฺนุณฺณจฺนทฺมฺโข กิดี วิเสสน ของ มหาโคตมพฺพุทฺโธ
ๆ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ตฺถุจฺจฺ- ตฺถุจฺจฺมานสา วิเสสน ของ
กุมาริกา

สุวณฺณวณฺณโณ วิเสสน ของ สตถา ๆ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๆ **อาชฺยาตบฺท**
กตฺตฺวาจก อีโต วิเสสน ของ สํวจฺจฺรโต ๆ อปาทาน ใน ตินฺนํ สํวจฺจฺรานํ เม
อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- ตินฺนํ วิเสสน ของ สํวจฺจฺรานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มตฺถเก
ๆ อาชาร ใน ทิฏฺฐ- ทิฏฺฐปฺพุทฺโธ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ

อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน ลภิสฺสามิ **อหํ สยกตฺตา** ใน ลภิสฺสามิ ๆ อาชฺยาตบฺท
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ **สตฺถุโน** ๆ **สามีสมฺพนฺธ** ใน สรีรํ สุวณฺณวณฺณํ วิเสสน
ของ สรีรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐํ ๆ กิดี โสตุํ กิดี ตฺมตฺถสมฺปทาน ใน ลภิสฺสามิ
มนฺุโรชฺ วิเสสน ของ โอวาทธมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน โสตุํ (**อสฺส วิเสสน ของ สตฺถุโน**
ๆ สามีสมฺพนฺธ) ใน โอวาทธมฺมํ **จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺจยตฺถ** เข้ากับ อสฺส สตฺถุโน
สุวณฺณวณฺณํ สรีรํ ทฏฺฐํ และ มนฺุโรชฺ (อสฺส สตฺถุโน) โอวาทธมฺมํ โสตุํ อิติ ศัพท์
อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

บิดา ปณฺสสา ตนฺตสาละ คจฺจนฺโต อาห อมฺม ปฺรสนฺตโก เม สากฺโก **อารโหิต** ตสฺส วิหฺตติมตฺตํ
อนินฺนฺริตํ ตํ อชฺช **นินฺนฺริสสามิ** สีนํ เม ตสฺรํ วมฺมุตฺวา อาหเรยฺยาสีติ ฯ สา จินฺตลฺลิตฺติ อหํ สตฺถ
ธมฺมํ โสตุกามา ปิตา จ มํ เอวมาห **กีนฺ** โช สตฺถ ธมฺมํ สฺนฺนามิ **อุทาทุ** ปิตุ ตสฺรํ วมฺมุตฺวา
หฺรามีสีติ ฯ

ปณ คัพฺพํ ปกฺขนฺตรโชนฺทก ปิตา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก
อสุสา วิเสสน ของ กุมาริกาย ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน ปิตา ตนฺตสาละ สมฺปาปฺนิยกมฺม ใน
คจฺจนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปิตา

อมฺม อาลปน ปฺรสนฺตโก วิเสสน ของ สากฺโก ฯ วุตฺตกมฺม ใน **อารโหิต** ฯ
กิตฺตบห กมฺมวาท เม อนนฺนิตกตฺตา ใน อารโหิต

วิหฺตติมตฺตํ วิเสสน ของ องฺคํ ฯ สยกตฺตา ใน อนินฺนฺริตํ ฯ กิตฺตบห กตฺตฺวาจก
ตสฺส วิเสสน ของ สากฺกสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน องฺคํ

อชฺช กาลสฺตตฺตมฺมิ ใน นินฺนฺริสสามิ **อหํ** **เหตฺกตฺตา** ใน **นินฺนฺริสสามิ** ฯ
อาชฺยตฺตบห เหตฺกตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ สากฺกํ ฯ การิตกมฺม ใน นินฺนฺริสสามิ

ตฺวํ **สยกตฺตา** ใน อาหเรยฺยาสีติ ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก สีนํ กิริยาวิเสสน ใน
อาหเรยฺยาสีติ เม สมฺปทาน ใน อาหเรยฺยาสีติ ตสฺรํ อวุตฺตกมฺม ใน วมฺมุตฺวา ฯ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน อาหเรยฺยาสีติ อิติ คัพฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

สา วิเสสน ของ **กุมาริกา** ฯ **สยกตฺตา** ใน จินฺตลฺลิตฺติ ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก
อหํ สยกตฺตา ใน **อมฺมฺหิ** ฯ **อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก** สตฺถ สามีสมฺพนฺธ ใน
ธมฺมํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน โสตุ- โสตุกามา วิหฺตติกตฺตา ใน อมฺมฺหิ

จ คัพฺพํ วากฺยารมฺภ ปิตา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก มํ
อกิตฺตกมฺม ใน อาห เอวํ คัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน อาห

อหํ **สยกตฺตา** ใน สฺนฺนามิ ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก **กีนฺ** **นุ** **สองคัพฺพ**
ปฺจฺจนฺตถ โช คัพฺพํ วจนาลงฺการ สตฺถ สามีสมฺพนฺธ ใน ธมฺมํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน
สฺนฺนามิ **อุทาทุ** คัพฺพํ **ปฺจฺจนฺตถ**

อหํ **สยกตฺตา** ใน หฺรามิ ฯ อาชฺยตฺตบห กตฺตฺวาจก ปิตุ สมฺปทาน ใน หฺรามิ
ตสฺรํ อวุตฺตกมฺม วมฺมุตฺวา ฯ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน หฺรามิ อิติ คัพฺพํ อาการ ใน
จินฺตลฺลิตฺติ ฯ

อถสฺสา เอตทโหสิ ปิตา มํ ตสเร อนาหริยมาเน โปถะยยปิ ปหเรยยปิ ตสฺมา ตสรํ วมฺหุตฺวา
ตสฺส ทตฺวา ปจฺฉา ฐมฺมํ โสสฺสํมิตฺติ ปิฏฺเฐ นิสฺสีตฺวา ตสรํ วมฺหุสฺสิ ฯ อพฺวีวาลีเนปิ สตถารํ
ปริวิสิตฺวา ปตฺตํ คเหตุวา อนฺนํเมทนตถาย อมฺหุสฺสํ ฯ

อถ กาลสตฺตมํ ใน อโหสิ เอตํ วิเสสน ของ **จินฺตณํ** ๆ **สยกตฺตา** ใน อโหสิ
ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ กุมาริกา ย ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ

ปิตา สยกตฺตา ใน โปถะยย และ ปหเรยย ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก มํ
อวุตฺตกมฺม ใน โปถะยย และ ปหเรยย **ตสเร ลกฺขณ** ใน อนาหริยมาเน มยา
อนนํมิตฺตกตฺตา ใน **อนาหริยมาเน** ๆ **ลกฺขณกิริยา** ปี สองคํพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ
โปถะยย และ ปหเรยย

ตสฺมา เหตุ ใน โสสฺสํมิตฺติ **อํ** **สยกตฺตา** ใน โสสฺสํมิตฺติ ๆ อาชฺยาตบพ
กตฺตฺวาจก ตสรํ อวุตฺตกมฺม วมฺหุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา ตสฺส วิเสสน
ของ ปิตุ ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โสสฺสํมิตฺติ ปจฺฉา กาลสตฺตมํ
ใน โสสฺสํมิตฺติ ฐมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน โสสฺสํมิตฺติ อิติ คํพท์ สรฺูป ใน เอตํ จินฺตณํ

สา วิเสสน ของ **กุมาริกา** ๆ **สยกตฺตา** ใน วมฺหุสฺสิ ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก
ปิฏฺเฐ อฺปฺลิลลิกาธาร ใน นิสฺสีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วมฺหุสฺสิ ตสรํ อวุตฺตกมฺม
ใน วมฺหุสฺสิ ฯ

ปี คํพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อพฺวีวาลีเน ๆ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา
ใน อมฺหุสฺสํมิตฺติ ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก สตถารํ อวุตฺตกมฺม ใน ปริวิสิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อมฺหุสฺสํมิตฺติ อนฺนํเมทนตถาย สมฺปทาน ใน อมฺหุสฺสํมิตฺติ ฯ

สตถา ยมห์ กุลธิตร์ นิสสาय तीसोयन्मकुं आकतो सा अशुषापि ओकासं न लमति ताय ओकासे लथचे अनुमेहनं क्रिससामिती तुणुहीगुतो निसीति ५ ऐवं तुणुहीगुतं पन सतुठारं सथेवगे लोके **गोचि** गिणुचि वतुतुं न विसुथि ५

स्तुठा सयगतुता नै निसीति ५ आशुषातपथ गतुतुवाजक

अहं सयगतुता नै **अमूहि ५ आशुषातपथ गतुतुवाजक** यं विसुसनं खणु गकुलुधितु ५ अकुतुतकमुम नै निसुसाय ५ पुपुथकालगिरिया नै आकतो तीसोयन्मकुं अकुननुतुसुयकु नै आकतो ५ विकतिकुतुता नै अमूहि

सा विसुसनं खणु **कुलुधिता ५ सयगतुता** नै न लमति न कूपुथं प्रुगुसुथ नै लमति ५ आशुषातपथ गतुतुवाजक अपि कूपुथं अथेकथुतुठु खैकूपु अशुष ५ कालसुतुतुमी नै लमति ओकासं अकुतुतकमुम नै लमति

अहं सयगतुता नै क्रिससामि ५ आशुषातपथ गतुतुवाजक **ओकासे लकुखणु** नै **लथचे ५ लकुखणुगिरिया** ताय विसुसनं खणु गुमरिकाय ५ अनगुहितगतुता नै लथचे अनुमेहनं अकुतुतकमुम नै क्रिससामि अिती कूपुथं आकाल नै कुननुतुठुवा ५ पुपुथकालगिरिया नै निसीति तुणुहीगुतो विसुसनं खणु स्तुठा ५

पन कूपुथं वगुथारमुग **गोचि सयगतुता** नै न विसुथि न कूपुथं प्रुगुसुथ नै विसुथि ५ आशुषातपथ गतुतुवाजक ऐवं कूपुथं गिरियाविसुसनं नै -गुतुं तुणुहीगुतुं विसुसनं खणु सतुठारं ५ अकठितकमुम नै वतुतुं सथेवगे विसुसनं खणु लोके ५ गिनुनाथार नै गोचि गिणुचि विसुसनं खणु वणुनं ५ अकुतुतकमुम नै वतुतुं ५ तुमठुठुसुमपथान नै विसुथि ५